

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E.**, so sídlom v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou T., so sídlom v B., proti žalovanej **M. D.**, naposledy bývajúcej v M., t. č. N., zastúpenej opatrovníčkou Lenou Plichtovou, pracovníčkou Okresného súdu Martin, **o zaplatenie 554,29 € s príslušenstvom**, za účasti vedľajšieho účastníka **Z.**, so sídlom v P., zastúpeného JUDr. A. C., advokátom so sídlom v L., vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 5 C 117/2013, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2013 sp. zn. 6 Co 605/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Z., je povinné zaplatiť žalobkyňi náhradu trov dovolacieho konania v sume 25,58 € na účet advokátskej kancelárie T. so sídlom v B., do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom z 26. júna 2013 č. k. 5 C 117/2013-98 zamietol návrh žalobkyne na zaplatenie žalovanej sumy z dôvodu uplatnenej námietky premlčania podľa Občianskeho zákonníka. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobkyňu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 335,11 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Žiline, na odvolanie žalobkyne, uznesením z 30. decembra 2013 sp. zn. 6 Co 605/2013 zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola žalobkyňi uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Vedľajšieho účastníka zaviazal zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 31,28 € do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. V nenapadnutom výroku vo veci samej a vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovanej ponechal

rozsudok okresného súdu nedotknutý. V odôvodnení uviedol, že v posudzovanej veci vstúpil do konania vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie zastúpené advokátom. Odvolací súd nijako nespochybňoval právo ktoréhokoľvek účastníka (aj vedľajšieho účastníka) využiť služby advokáta a nechať sa v konaní zastúpiť. Podstatnou otázkou však v danom prípade bola účelnosť takéhoto postupu, keďže trovy spojené s takýmto zastúpením by mala znášať druhá procesná strana. Ak samotné združenie vzniklo s cieľom podporovať práva spotrebiteľov na Slovensku, javilo sa odvolaciemu súdu nadbytočné využívať osobitné služby advokáta, pokiaľ sa predmet sporu týka hlavného predmetu činnosti vedľajšieho účastníka. Tvrdenia vedľajšieho účastníka o potrebe kvalifikovaného právneho zastúpenia spochybňujú samotnú podstatu existencie spotrebiteľského združenia a vyvolávajú pochybnosti o špekulatívnych cieľoch jeho založenia a následného vstupu do množstva súdnych konaní. Z obsahu informácií získaných na internetovej stránke <http://oz-hoos.wix.com/hoos> krajský súd navyše zistil, že dotknuté združenie vyvíja zjavne množstvo aktivít v oblasti poskytovania pomoci spotrebiteľom a na tieto účely disponuje množstvom špecifických odborných vedomostí, ktoré sú z pohľadu odvolacieho súdu spôsobilé zabezpečiť riadne zastúpenie účastníka v konaní.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie vedľajší účastník. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že mu odvolací súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a nepriznal mu náhradu trov konania z dôvodov neúčelnosti a nadbytočnosti, ku ktorým sa nemal možnosť vyjadriť a presvedčiť tak odvolací súd, že takéto dôvody nie sú dané. Ďalej namietal, že uznesenie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a zároveň vykazuje znaky arbitrárnosti.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v dovolaní napadnutej časti správne a navrhla dovolanie zamietnuť. Opatrovníčka žalovanej sa k dovolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas subjekt, ktorý bol účastníkom odvolacieho konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Vedľajší účastník namieta, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., je nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vedľajší účastník odňatie možnosti konať pred súdom dáva do súvislosti s postupom odvolacieho súdu, ktorý keď zvažoval použitie iného ustanovenia procesného predpisu pri rozhodovaní o náhrade trov konania než použil súd prvého stupňa, si nesplnil svoju zákonnú

povinnosť vytvoriť mu priestor na uplatnenie námietok a argumentov, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie súdu o trovách konania. Z obsahu tejto námietky vyplýva, že postup súdu považuje za taký, ktorý je v rozpore s § 213 ods. 2 O.s.p.

Ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. ukladá odvolaciemu súdu pred rozhodnutím o odvolaní, aby v prípade, ak je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Dovolací súd nepovažuje námietku vedľajšieho účastníka, podľa ktorej ho mal odvolací súd osobitne vyzvať na vyjadrenie k niektorej aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p. s odôvodnením, že na rozhodnutie o trovách konania chce aplikovať ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, za dôvodnú. Účelom ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. je totiž primárne zabrániť prekvapivému rozhodnutiu odvolacieho súdu z hľadiska právnej kvalifikácie merita veci podľa (odlišného ustanovenia) hmotného práva. Rozhodnutie o trovách konania je vnútorne jednotnou procesnoprávnou otázkou, pri ktorej nemožno samostatne hovoriť na jednej strane o ustanoveniach upravujúcich náhradu trov konania podľa zásady úspechu, resp. výsledku konania a na druhej strane o odlišných ustanoveniach (v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p.) tieto princípy modifikujúcich (viď uznesenie ÚS SR z 8. decembra 2011 sp. zn. II. ÚS 563/2011). V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013, sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodnutí o trovách konania a ani pri iných nemeritórnych rozhodnutiach.“ Takýto názor je aj v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok – Komentár, Nakladatelství C. H. Beck, 2009, str. 635). Z hore uvedeného vyplýva, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia, a preto postupom odvolacieho súdu nedošlo v prípade vedľajšieho účastníka k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Vedľajší účastník ďalej namieta, že uznesenie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s otázkou náhrady trov konania vedľajšieho účastníka osobitne, pričom mu ich náhrada nebola priznaná. Stručne a jasne rozviedol svoju úvahu, či možno považovať trovy konania vedľajšieho účastníka, ktoré si uplatnil za účelné, resp. z akých dôvodov ich za účelné nepovažoval. Prijaté závery primerane vysvetlil (dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal). Podľa názoru dovolacieho súdu rozhodnutie odvolacieho súdu o náhrade trov konania spľňa zákonné požiadavky odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenia uznesenia, správnosť právnych záverov nie je právne relevantná, preto prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že vedľajší účastník má odlišný názor než konajúce súdy, nezakladá ním tvrdenú vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti vedľajšiemu účastníkovi, ktorý v dovolacom konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 93 ods. 4 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia zo 7. mája 2014 [§ 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Pri určení odmeny za tento úkon právnej služby vychádzal z tarifnej odmeny vyplývajúcej z § 10 ods. 1 vyhlášky a jej výšku za 1 úkon právnej služby určil sumou 13,28 € (1/2 zo sumy 26,56 € v zmysle ustanovenia § 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky). Odmena spolu s režijným paušálom 8,04 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH 4,26 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí celkom 25,58 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2015

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová